

ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ
ՈՐԱԿԻ ԱՊԱՅՈՎՄԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ
ԿԵՆՏՐՈՆ ԶԻՄՆԱԴՐԱՄ

Ե Ձ Ր Ա Կ Ա Ց ՈՒ Թ Յ ՈՒ Ն

«Գորիսի պետական համալսարան» ՊՈԱԿ-ի ինստիտուցիոնալ կարողությունների հավատարմագրման մասին

Ընդհանուր տեղեկություն հաստատության մասին

Հաստատության լրիվ անվանումը
Գործունեության հասցեն

«Գորիսի պետական համալսարան» ՊՈԱԿ
ՀՀ, Սյունիքի մարզ, ք. Գորիս, Ավանգարդ 2

Նախորդ հավատարմագրման մասին
որոշումը և ժամկետը

Չի ունեցել

ՕՐԵՆՍԴՐԱԿԱՆ ՀԻՄՔԸ

«Մասնագիտական կրթության որակի ապահովման ազգային կենտրոն» հիմնադրամը (այսուհետ՝ ՈԱԱԿ), ղեկավարվելով ՀՀ կառավարության 2011 թվականի հունիսի 30-ի N 978-Ն որոշմամբ հաստատված «ՀՀ մասնագիտական կրթական ծրագրեր իրականացնող ուսումնական հաստատությունների և դրանց մասնագիտությունների պետական հավատարմագրման» կարգով, «ՀՀ մասնագիտական կրթության հավատարմագրման չափանիշները հաստատելու մասին» 2011 թվականի հունիսի 30-ի N 959-Ն որոշմամբ, «Մասնագիտական կրթության որակի ապահովման ազգային կենտրոն» հիմնադրամի փորձագիտական խմբի ձևավորման կարգով, ՈԱԱԿ-ի ներկայացուցիչների, փորձագիտական խմբի, գործընթացի ՈԱԱԿ համակարգողի մասնակցությամբ քննարկեց Գորիսի պետական համալսարանի (այսուհետ՝ ԳՊՀ կամ ՄՈւՀ) կողմից ներկայացված ինքնավերլուծության, փորձագիտական զեկույցի, զեկույցում նշված թերությունների վերացման գործողությունների ծրագրի և այդ ծրագրի վերաբերյալ փորձագիտական խմբի կարծիքի հիման վրա կազմված համալսարանի ինստիտուցիոնալ կարողությունների վերաբերյալ ՈԱԱԿ-ի եզրակացության նախագիծը:

Քննարկման արդյունքում ամրագրվեց հետևյալը.

Հավատարմագրման գործընթացի հիմնական փուլերն իրականացվել են հետևյալ ժամկետներում.

դիմում-հայտի ներկայացում	31 մարտի 2017թ.
բուհի ինքնավերլուծության ներկայացում	18 հուլիսի 2017թ.
փորձագիտական այցի իրականացում	1-3 նոյեմբերի 2017թ.
փորձագիտական զեկույցի ներկայացում	16 հունվարի 2018թ.
թերությունների վերացման ծրագրի ներկայացում	9 փետրվարի 2018թ.

ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԸ

Փորձաքննությունն իրականացրել է «Մասնագիտական կրթության որակի ապահովման ազգային կենտրոն» հիմնադրամի փորձագիտական խմբի ձևավորման կարգ»-ի պահանջներին համապատասխան ձևավորված անկախ փորձագետների խումբը¹: Գնահատումը կատարվել է ՀՀ կառավարության 2011 թվականի հունիսի 30-ի N 959-Ն որոշմամբ հաստատված ինստիտուցիոնալ հավատարմագրման 10 չափանիշներով:

ՀԱՄԱՌՈՏ ԱՎՆԱՐԿ

Գնահատում իրականացնելիս փորձագիտական խումբը հաշվի է առել, որ ԳՊՀ-ն Հայաստանի Հանրապետության Սյունիքի մարզի առաջատար բարձրագույն ուսումնական հաստատություններից է և միտված է «մասնագիտության կրթական ծրագրերի ու ծառայությունների միջոցով պատրաստել բակալավրի ու մագիստրոսի որակավորումներով համակողմանի զարգացած, աշխատաշուկայում մրցունակ, ժամանակի մարտահրավերներին դիմակայելու ընդունակ բարձրորակ կադրեր տարածաշրջանի կրթության, տնտեսության, արդյունաբերության ու տեղեկատվական տեխնոլոգիաների ոլորտների համար, ստեղծել ուսանողակենտրոն միջավայր, որը բնութագրվում է տնտեսության և հասարակության կրթական ու տեխնոլոգիական կարիքներին համահունչ ճկուն կրթական ծրագրերով, մշակված դասընթացներով, դասավանդման և ուսումնառության արդի մեթոդներով»:

ԳՊՀ-ի ծավալած գործունեությունը հիմնականում համահունչ է իր առաքելությանը: Այնուամենայնիվ, ակնկալվող արդյունքներն ու գնահատման կողմնորոշիչ ցուցիչները չափելի չեն և չեն արտացոլում ռազմավարական նպատակների իրականացումն ու ձեռքբերումները: Ռազմավարական նպատակների իրականացման արդյունավետության գնահատման և բարելավման համընդհանուր մոտեցման, ինչպես նաև հստակ ու հուսալի մեխանիզմների բացակայությունը վտանգի տակ է դնում ԳՊՀ-ի գործունեության ձեռքբերումների և բացթողումների վերհանման, ինչպես նաև հետագա ճիշտ և արդյունավետ պլանավորման գործընթացները:

Շահակիցների ներգրավվածության մեխանիզմները բավարար չեն ԳՊՀ-ի գործունեության մեջ նրանց ներգործուն մասնակցությունն ապահովելու համար: ԳՊՀ-ի արտաքին շահակիցների կարիքների վերհանման մեխանիզմների ոչ արդյունավետությունը, վերջիններիս պասիվ ներգրավվածությունը ռազմավարական պլանի մշակման գործընթացում, ինչպես նաև աշխատաշուկայի ուսումնասիրության բացակայությունը վտանգի տակ են դնում ԳՊՀ-ի առաքելությամբ սահմանված նպատակների ամբողջական իրականացումը՝ հաշվի առնելով ԳՊՀ-ի տարածաշրջանի կարիքներին և աշխատաշուկայի պահանջներին համապատասխան մասնագետներ պատրաստելու հանձնառությունը:

ԳՊՀ-ն ներկայում իրավական կարգավիճակի փոփոխությունների փուլում է, որը զգալիորեն խոչընդոտում է բուհի ռազմավարական կառավարման պարբերական գործընթացներին: Ըստ բուհի ղեկավարների՝ նոր կարգավիճակը պետք է ընդլայնի բուհի գործունեության ոլորտները՝ դրական ազդեցություն ունենալով ԳՊՀ-ի ֆինանսական կարողությունների և ձեռնարկատիրական գործունեության բազմազանեցման վրա: Փոխակերպման այս ժամանակավոր վիճակը դիտվում է որպես նոր ռազմավարության մշակման հիմնական խոչընդոտ:

ԳՊՀ-ի կազմակերպական կառուցվածքը առավել հստակեցման անհրաժեշտություն ունի՝ ելնելով զարգացման գերակա ուղղությունների և ռազմավարական նպատակների իրականացման կարևորություններից: Կառավարման համակարգի ամբողջ վարչարարությունը չի իրականացվում որակի կառավարման սկզբունքով: Չնայած տարբեր մակարդակներում առկա են պլանավորման և

¹ Հավելված՝ Փորձագիտական խմբի կազմը և ՈԱԱԿ-ի աջակցող անձնակազմը

իրականացման գործընթացներ՝ այնուամենայնիվ, գնահատման և բարելավման գործընթացները բացակայում են:

Ողջունելի է, որ ԳՊՀ-ն ուսանողներին ու դասախոսներին ներգրավում է կառավարման գրեթե բոլոր մարմիններում, հնարավորություն ընձեռում ազատ արտահայտել իրենց կարծիքը և մասնակցել իրենց վերաբերող որոշումների կայացմանը:

Ներկայում ԳՊՀ-ի ընդհանուր և կրթական գործունեության վրա ազդող գործոնների բացահայտման համար կիրառվող հիմնական մեխանիզմը հարցումներն են, որոնց անցկացման նպատակայնությունը, պարբերականությունը, մեթոդաբանությունն, ինչպես նաև հարցվածների ներկայացուցչականության շրջանակը թույլ չեն տալիս հարցումները համարել ներքին և արտաքին շահակիցների կարծիքների վերհանման արդյունավետ եղանակ:

ԳՊՀ-ն ուսումնառության առկա և հեռակա ձևերում իրականացնում է բակալավրի 20, իսկ մագիստրատուրի՝ 11 կրթական ծրագիր: ՄՈՒՀ-ի մասնագիտության կրթական ծրագրերը համահունչ են բուհի առաքելությանը, համապատասխանում են պետական կրթական չափորոշիչներին և փորձեր են արվում դրանք համապատասխանեցնել նաև աշխատաշուկայի պահանջներին: ՄԿԾ-ներում սահմանված են ուսումնառության ակնկալվող արդյունքները, որոնք հիմնականում համապատասխանում են ՀՀ ՈԱԾ-ին, այնուամենայնիվ, դրանք հաճախ ընդհանրական են ձևակերպված: Կիրառվող դասավանդման և ուսումնառության մեթոդները հիմնականում դասախոսակենտրոն են, սակայն վերջին տարիներին փորձեր են արվում անցում կատարել ուսանողակենտրոն մոտեցմանը: ԳՊՀ-ն ունի գնահատման քաղաքականություն, ավարտական աշխատանքների և թեզերի գնահատման չափանիշներ, այնուամենայնիվ բուհում կիրառվող գնահատման մեթոդները ոչ միշտ են համապատասխանում ակնկալվող արդյունքներին, ինչը թույլ չի տալիս չափել փաստացի ձեռքբերված վերջնարդյունքները: Թեև բուհը որոշ քայլեր է ձեռնարկել ակադեմիական ազնվության պահպանման համար, սակայն ակադեմիական ազնվության լիարժեք ապահովման և գրագողության վերահսկման նպատակով իրականացվող քայլերը համակարգված չեն: Ողջունելի է, որ բուհը մշակել է ԳՊՀ կրթական ծրագրերի և ուսումնական պլանների մշակման, հաստատման, գնահատման և մշտադիտարկման կարգ, վերջինս, սակայն, լիարժեք չի դրվել կիրառության մեջ:

ԳՊՀ-ում ուսանողների ընտրությունը և ընդունելությունն իրականացվում է հստակ մեխանիզմների միջոցով, որն իր դրական ազդեցությունն է ունենում գործընթացի արդյունավետ և թափանցիկ իրականացման վրա: Ուսանողների մասնակցությունը որոշումների կայացմանը կարևորվում է բուհի կողմից: ԳՊՀ-ում ուսանողների կարիքների վերհանման մի շարք մեխանիզմներ են առկա, սակայն կարիքների բավարարմանն ուղղված հետագա գործընթացները կանոնակարգված չեն:

ՄՈՒՀ-ի ուսանողների մեծ մասն ուսանում է հեռակա համակարգում: Միևնույն ժամանակ կարիքների բացահայտման, իրավունքների պաշտպանության և ուսանողների համար նախատեսված այլ մեխանիզմները գերազանցապես կիրառվում են առկա համակարգում սովորող ուսանողների շրջանում, որը կարող է ազդել հեռակա համակարգում տրամադրվող կրթության որակի, դրա շարունակական բարելավման և աշխատաշուկայում մրցունակ մասնագետների թողարկման վրա:

ԳՊՀ-ն կարևորում է բարձր մասնագիտական որակներ ունեցող դասախոսներով ապահովվածության անհրաժեշտությունը: Այդ նպատակով ԳՊՀ-ում մշակվել է պրոֆեսորադասախոսական անձնակազմի ընտրության ժամանակավոր կանոնակարգ, ինչը նպաստում է դասախոսական կազմի կանոնակարգված ընտրությանը, սակայն արդյունավետության տեսանկյունից ընտրության մեխանիզմները չեն գնահատվել: Ուսումնառության կազմի ընտրության համար մրցութային ընթացակարգ համալսարանում առկա չէ, ինչը կարող է բացասաբար անդրադառնալ ուսումնառության կազմի ընտրության գործընթացների օբյեկտիվության և

նպատակայնության վրա: Բուհի ֆակուլտետների և որոշ ամբիոնների ղեկավարները երկար ժամանակ աշխատում են որպես պաշտոնակատարներ, ինչն անկասկած բացասական է ազդում որակյալ կառավարման վրա:

ԳՊՀ-ն ունի պրոֆեսորադասախոսական կազմի պարբերական գնահատման համար սահմանված մեխանիզմներ, սակայն դրանց վերլուծության բացակայությունը հնարավորություն չի ընձեռում դատել մեխանիզմների արդյունավետության մասին: Բացահայտված թերացումների վերացման համար հիմնականում չեն իրագործվում համապատասխան միջոցառումներ, ինչը խոչընդոտում է դասավանդման որակի բարելավմանը: Օտար լեզվի դասընթացների ցածր արդյունավետությունը, մասնագիտական որակների կատարելագործման միջոցառումների բացակայությունը խոչընդոտում են դասավանդողների շարունակական զարգացմանը, ՄԿԾ-ների միջազգայնացման և շարժունության գործընթացներին: Սկսնակ դասախոսների հետ տարվող աշխատանքները բուհում համակարգված չեն, բացակայում է մենթորության ինստիտուտն, ինչը կարող է խոչընդոտել սկսնած դասախոսների զարգացմանն, ազդել դասավանդման որակի վրա:

Վերջին հինգ տարիներին ԳՊՀ պրոֆեսորադասախոսական կազմի որակական աճ է արձանագրվել, նման ցուցանիշները գովելի են և անկասկած բերում են դասավանդման որակի բարձրացմանը: Սակայն պրոֆեսորադասախոսական կազմով ապահովվածությունն այնքան էլ երաշխավորված չէ: Դրական է, որ կրթական ծրագրերն իրականացնելիս արտաքին համատեղության կարգավիճակով հրավիրվում են նաև արտադրական փորձառություն ունեցող գործատու դասախոսներ, քանի որ վերջիններս նպաստում են ՄԿԾ-ներում պրակտիկ բաղադրիչի ներդրմանը: Մտահոգիչ է միևնույն դասավանդողի կողմից մի քանի դասընթաց վարելու պրակտիկան, ինչը կարող է ազդել դասավանդման որակի վրա, ինչպես նաև խոչընդոտել կրթական բնականոն գործընթացը:

Բուհի ռազմավարական հայեցակարգում սահմանված են հետազոտության ոլորտում իր հետաքրքրություններն արտացոլող ընդհանուր դրույթներ: Այնուամենայնիվ, դրանց գերհավակնոտ լինելը, սահմանված հետազոտական բազմաքանակ ուղղություններն, այն էլ՝ գիտահետազոտական գործունեությունը համակարգող ստորաբաժանման բացակայության պայմաններում, ռիսկային է դարձնում նշյալ դրույթների իրականացումը: Հետազոտության ոլորտում կոնկրետ սահմանված առաջնահերթությունների բացակայությունը չի ստեղծում նպաստավոր միջավայր ԳՊՀ-ի համար՝ տարածաշրջանում իր ուրույն դերակատարությունն ունենալու տեսանկյունից:

ԳՊՀ-ն գիտահետազոտական ոլորտի ֆինանսական պլանավորում չի իրականացնում, իսկ բյուջեից գիտահետազոտական զարգացման նպատակով բավարար ֆինանսներ չեն հատկացվում: Համալսարանում հետազոտությունը չի հանդիսանում եկամտի աղբյուր: Հետազոտությունները հիմնականում իրականացվում են ՊԴ կազմի կողմից անհատական նախաձեռնություններով՝ սեփական նախասիրություններին համապատասխան, որոնք փոխկապակցված չեն բուհի ռազմավարության հետ, ինչն էլ կարող է բացասաբար ազդել հետազոտական գործունեության համակարգվածության, աշխատանքների կազմակերպման վերահսկողության, արդյունավետության գնահատման, դասավանդման որակի, դասավանդվող նյութերի բովանդակակության և ուսումնական գործընթացի փոխկապակցման վրա: ԳՊՀ-ն կարևորում է հետազոտությունների միջազգայնացման անհրաժեշտությունը, սակայն միջազգային հետազոտական նախաձեռնություններում ուսումնառողների և դասավանդողների ներգրավվածությանն ուղղված քայլերը դեռևս շոշափելի չեն:

Դրական է, որ բուհում ստեղծվել է ՈւԳԸ և այն, որ բուհում իրականացվել են մի շարք ազգային և միջազգային գիտաժողովներ: Բուհում իրականացված հետազոտությունները, հազվադեպ բացառությամբ, տպագրված են առանց ազդեցության գործակցի և հիմնականում տեղական ամսագրերում, ինչը խոչընդոտում է հետազոտական արդյունքների միջազգայնացմանը: Գիտահետազոտական գործունեության կապն ուսումնառության հետ իրականացվում է ըստ

դասավանդողների նախաձեռնության՝ առանց սահմանված մեխանիզմների, ինչն էլ կարող է բացասաբար ազդել հետազոտական գործունեության և ուսումնական գործընթացի փոխկապակցման գործընթացի համակարգվածության վրա:

ԳՊՀ-ն ջանքեր է գործադրում՝ միտված իր առաքելության և ռազմավարական նպատակների իրականացման համար համապատասխան ռեսուրսներ տրամադրելուն: Թեև բուհը փորձում է հայթայթել և հատկացնել ֆինանսական միջոցներ լսարանային, լաբորատոր պայմանների, գրադարանային ֆոնդի և այլ ենթակառուցվածքների համալրման, բարելավման, արդիականացման և ընդլայնման համար, այնուամենայնիվ ԳՊՀ-ի ֆինանսական միջոցները սահմանափակ են, ռեսուրսային բազայի հարստացումը հիմնականում կատարվում է միջազգային դրամաշնորհային ծրագրերի շրջանակում: ԳՊՀ բյուջեն հիմնականում ձևավորվում է ուսանողների վարձավճարներից, որը կայունության տեսակետից կարող է խնդիրներ առաջացնել: Առկա է ֆինանսական ռեսուրսների բաշխման և օգտագործման արդյունավետության վերլուծության, ինչը թույլ չի տալիս գնահատել և վերլուծել համալսարանի ֆինանսական կայունության ցուցանիշները և զարգացման հնարավորությունները:

ԳՊՀ-ի ռեսուրսային բազան հիմնականում բավարար է ՄԿԾ-ների իրականացման համար: Դրական է, որ բուհում առկա է տեղեկատվությունը և փաստաթղթավորման գործընթացները կառավարելու ընթացակարգ, որը բուհը նախատեսում է բարելավել: ԳՊՀ-ն առաջին քայլեր է ձեռնարկել սահմանափակ հնարավորություններ ունեցող անձանց համար անհրաժեշտ պայմանների ստեղծման ուղղությամբ: Դրական է, որ բուհը ռեսուրսների և ծառայությունների բավարարվածության վերաբերյալ պարբերաբար իրականացնում է հարցումներ, այդուհանդերձ չեն իրականացվում գնահատման արդյունքների հիման վրա բացահայտված թերացումների բերալավմանն ուղղված քայլեր:

Դրական է, որ ՄՈՒՀ-ում առկա է հաշվետվողականության հստակ համակարգ, որը պահանջում է պարբերական հաշվետվություններ, ամփոփվում է ռեկտորի տարեկան հաշվետվությամբ և հրապարակվում: Այնուամենայնիվ, հաշվետվությունները բովանդակային առումով ունեն բարելավման կարիք, քանի որ դրանցում հիմնականում արձանագրված են բուհի գործունեության վերաբերյալ փաստեր, վիճակագրական տվյալներ, բացակայում է ուղղակի կապը բուհի ռազմավարական ծրագրի հետ, ինչպես նաև վերլուծական մոտեցումը և վերհանված թերությունների վերացմանն ուղղված քայլերի առաջարկները:

Դրական են բուհի կողմից ձեռնարկվող քայլերը՝ ԳՊՀ-ում իրականացվող գործընթացները հասարակության համար հասանելի և թափացիկ դարձնելու ուղղությամբ: Այդուհանդերձ, վերոնշյալի համար ամենակարևոր գործիքներից մեկը՝ բուհի պաշտոնական կայքէջն ունի շուտափույթ բարելավման կարիք, քանի որ վերջինս առանցքային նշանակություն կարող է ունենալ բուհի դրական կերպարի ձևավորման առումով: Գովելի է, որ բուհում ձևավորվել են հասարակության հետ կապերի ձևավորմանը նպաստող հետադարձ կապի հարթակներ, սակայն այս ոլորտում առկա են խնդիրներ՝ հետադարձ կապերի կայունության և արդյունավետության ապահովման տեսանկյունից:

ԳՊՀ-ն որոշ քայլեր է ձեռնարկում միջազգայնացման և ազգային մակարդակում արտաքին համագործակցության ուղղությամբ: Այս առումով ԳՊՀ-ն սահմանել է ռազմավարական նպատակներ, որոնք, սակայն, իրականացման տեսանկյունից գերհավակնոտ են, և դրանց իրագործման համար համապատասխան մարդկային և ֆինանսական ռեսուրսներ չեն տրամադրվում: Առկա չեն ոլորտը կանոնակարգող քաղաքականություններ և ընթացակարգեր, ինչը ռիսկի տակ է դնում համակարգված աշխատանքների իրականացումը: Այս ոլորտում կարևորագույն խնդիրներից է նաև այն, որ բուհի ներքին շահակիցների մասնակցությունն օտար լեզուների իմացության բարելավմանն ուղղված միջոցառումներին ցածր մակարդակի վրա է, և քայլեր չեն ձեռնարկվում այդ գործընթացը խթանելու համար: Թեև բուհը միջազգայնացմանն ուղղված քայլեր է

ձեռնարկում, սակայն դեռևս չունի փորձի փոխանակմանը, զարգացմանը և միջազգայնացմանը նպաստող միջավայր:

Դրական է համալսարանում ՈԱ բաժնի առկայությունը և «ԳՊՀ որակի ապահովման համակարգ» ձեռնարկի մշակումը: Այնուամենայնիվ, որակի ներքին ապահովման համակարգի ներդրմանն ուղղված համալսարանի քայլերը դեռևս համակարգված չեն: Տարբեր գործընթացները կանոնակարգող մեխանիզմների և գործիքակազմի արդյունավետության վերլուծությունների բացակայությունը ԳՊՀ-ին հնարավորություն չի տալիս գնահատել որակի ապահովման գործընթացների ազդեցությունը ՄԿԾ-ների և ԳՊՀ-ի ընդհանուր գործունեության բարելավման վրա: ՊԻԳԲ շրջափուլով որակի ապահովման գործընթացների ոչ պարբերական իրականացումն, այդ գործընթացներին արտաքին շահակիցների պասիվ մասնակցությունը կարող են խոչընդոտել ԳՊՀ-ի գործունեության շարունակական բարելավումը:

Փորձագիտական խումբը, հաշվի առնելով հաստատության հավակնություններն ու նպատակները, տրամադրել է խորհրդատվություն վերհանված խնդիրների լուծման և բուհի գործունեության հետագա բարելավմանն ուղղությամբ:

Հաստատության ուժեղ կողմերն են.

- 1) Կարևոր դերակատարություն տարածաշրջանի կրթական էկոհամակարգում,
- 2) Գրավչություն տարածաշրջանի դիմորդների համար,
- 3) Կրթական ծրագրերի համապատասխանություն հաստատության առաքելությանը և պետական կրթական չափորոշիչներին,
- 4) Առկա ուսուցման համակարգի ուսանողների կրթական կարիքների վերհանման և խորհրդատվության տրամադրման մեխանիզմների առկայություն և հասանելիություն,
- 5) ՄԿԾ-ներին համապատասխան որակավորում ունեցող պրոֆեսորադասախոսական կազմի առկայություն,
- 6) Բուհի միջավայրի ապահովության, առողջության և անվտանգության պահպանմանն ուղղված բավարար ծառայությունների առկայություն,
- 7) Արտաքին և ներքին հաշվետվողականության ձևավորված համակարգ,
- 8) Մասնակցություն մարդկային ռեսուրսների կարողությունների զարգացմանն ուղղված մի շարք միջազգային ծրագրերի:

Հաստատության թույլ կողմերն են.

- 1) Գործող ռազմավարական ծրագրի բացակայություն,
- 2) Գործողությունների երկարաժամկետ, միջնաժամկետ և կարճաժամկետ փոխկապակցված պլանավորման համակարգի բացակայություն,
- 3) Համալսարանի գործընթացներում արտաքին շահակիցների ներգրավվածության ցածր մակարդակ,
- 4) Կառավարման և որակի ապահովման գործընթացներում ՊԻԳԲ շրջափուլի գնահատման և բարելավման բաղադրիչների բացակայություն,
- 5) Հեռակա ուսուցման համակարգի ուսանողների կարիքների վերհանման, իրենց վերաբերվող որոշումների կայացման գործընթացներում ներգրավված բացակայություն,
- 6) Պրոֆեսորադասախոսական կազմի ներկայացուցիչների՝ մասնագիտական վերապատրաստումներում մասնակցության ցածր մակարդակ,
- 7) Ռազմավարական նպատակների արդյունավետ իրականացման համար մարդկային ռեսուրսների ոչ բավարար հատկացում,
- 8) Հետազոտության ոլորտի գերակայությունների անհստակություն,
- 9) Ֆինանսական մուտքերի կախում մեկ հիմնական աղբյուրից՝ ուսանողների վարձավճարներից,

- 10) ՄՈւՀ-ի միջազգայնացմանը և փորձի փոխանակմանը նպաստող միջավայր ստեղծելու համակարգված քաղաքականության բացակայություն,
- 11) Ուսանողների և աշխատակազմի օտար լեզուների իմացության ցածր մակարդակ,
- 12) Չհամակարգված քայլեր որակի ներքին ապահովման համակարգի ձևավորման ուղղությամբ:

Բարձրագույն կրթության եվրոպական տարածքին (ԵԲԿՏ) ՄՈՒՀ-ի ինտեգրվելու հավակնությունների տեսանկյունից միջազգային փորձագետը ներկայացրել է իր դիտարկումներները: Նշվում է, որ ԳՊՀ-ն կարևոր դերակատարություն ունի տարածաշրջանային և տեղական էկոհամակարգում, քանի որ այն տեղական համայնքի համար մատչելի միակ բարձրագույն ուսումնական հաստատությունն է: ԳՊՀ-ն մի շարք ոլորտներում կրթության իրականացման նշանակալի ավանդույթ ունի, և բավականին համապարփակ կրթական հնարավորություններ է առաջարկում ուսուցման և՛ առկա, և՛ հեռակա ձևերով: Այդուհանդերձ, պայմանավորված տարածաշրջանային բնույթով և ժողովրդագրական միտումներով՝ ԳՊՀ-ն ունի որոշակի ֆինանսական խնդիրներ, որոնք խոչընդոտում են իր ճկուն զարգացմանը: Սակայն բուհը Փորձագետի դիտարկումներում մանրամասն վերլուծված է իրավիճակն ուսումնական հաստատությունում, իսկ տրված են խորհրդատվություններ վերհանված խնդիրների լուծմանը:

Եզրակացությունն այնպիսին է, որ բուհը պետք է միանշանակ ձեռնարկի որոշակի գործողություններ, որոնք հիմնված կլինեն ԵԲԿՏ երկրների բուհերի լավագույն փորձի վրա: Առաջարկվում է բուհի իրավակազմակերպական ձևի փոփոխության ներկայիս անցումային փուլի ընձեռած բացառիկ հնարավորությունն օգտագործել շահակիցների հետ համատարած քննարկումներ կազմակերպելու համար: Հիմնվելով քննարկումների արդյունքների և բուհի առկա ուժեղ կողմերի վրա՝ ամհրաժեշտ է բարելավել ռազմավարական պլանավորման, բուհի կառուցվածքի և կառավարման, կրթության կազմակերպման, արտաքին կապերի և միջազգայնացման ոլորտները:

ԳՈՐԻՍԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ ԴԻՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՆ ՈՒ ԱՌԱՋԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԶԵԿՈՒՅՑԻ ՆԱԽՆԱԿԱՆ ՏԱՐԲԵՐԱԿԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

Զեկույցի վերաբերյալ իր արձագանքը ԳՊՀ-ն ուղարկել է ՈԱԱԿ 12.12.2017թ.-ին: Ուսումնասիրելով փորձագիտական զեկույցի նախնական տարբերակը՝ բուհը չի ներկայացրել դիտողություններ և մեկնաբանություններ: Փորձագիտական զեկույցի վերջնական տարբերակը խմբի կողմից հաստատվել է 16.01.2018թ.-ին:

ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԶԵԿՈՒՅՑՈՒՄ ՆՇՎԱԾ ԹԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՎԵՐԱՑՄԱՆ ԲՈՒՀԻ ԾՐԱԳԻՐԸ

ԳՊՀ-ն ընդունում է, որ փորձագիտական խմբի կողմից տրամադրված խորհրդատվությունները բուհի ռազմավարության շրջանակներում են, և ներկայացրել է փորձագիտական զեկույցում նշված թերությունների վերացման Գործողությունների ծրագիր և ժամանակացույց:

Փորձագիտական խումբն, ուսումնասիրելով վերջնական զեկույցում ներկայացված խորհրդատվությունների հիման վրա Գորիսի պետական համալսարանի կազմած ինստիտուցիոնալ կարողությունների բարելավումների պլանը, եզրակացնում է.

ՄՈւՀ-ը, հաշվի առնելով փորձագիտական խմբի ներկայացրած խորհրդատվությունները, բացահայտված հիմնախնդիրների լուծման նպատակով հանձնառել է բարեփոխել իր գործունեության բոլոր ոլորտները, մասնավորապես՝

- բոլոր չափանիշների համար ներկայացված են խնդրի ընկալումն ու կարիքի հետազոտումը՝ հիմնված փորձագիտական խմբի կողմից տրամադրված խորհրդատվությունների վրա,

- բոլոր տասն ուղղությունների համար սահմանված ռազմավարությունների արդյունավետ իրականացման նպատակով կազմվել է գործողությունների ծրագիր,
- գործողությունների հաջողականությունն, ընդհանուր առմամբ, տրամաբանական է կառուցված,
- ծրագրում նշված են գործողությունների իրականացման համար պատասխանատու անձիք և թիմեր,
- խնդիրների մեծ մասի լուծման համար նշված են համապատասխան մարդկային ռեսուրսներ, սակայն նյութական ու ֆինանսական ռեսուրսների ձեռքբերումը ոչ բոլոր դեպքերում է պլանավորված. նշված չեն այդ ռեսուրսների գոյացման աղբյուրները,
- գործողությունների իրականացման համար նախանշված ժամանակահատվածները հիմնականում իրատեսական են,
- ներկայացվող քայլերի վերջնարդյունքները հիմնականում ուղղված են նպատակների իրականացմանը,
- նշված գործողությունների իրականացումը գնահատող և ազդեցությունը չափող ցուցիչները հիմնականում արտացոլված են պլանում, սակայն որոշ դեպքերում դրանք ձևակերպված են որպես խնդիր կամ գործողություն և ոչ թե գնահատման ցուցիչ:

Փորձագիտական գեկույցում նշված թերությունների վերացման պլանի ուսումնասիրությունը ցույց է տվել, որ ՄՈՒՀ-ի ներկայացրած ծրագրի հիմնական մասի իրականացումը ռիսկեր չի պարունակում: Բարելավմանը միտված գործողությունները և վերջիններիս իրականացման քայլերը հիմնականում ներկայացված են փորձագիտական խմբի առաջարկներին համահունչ: Թերությունների վերացման ծրագրում սահմանված գործողությունների պարզաճ իրականացումը կնպաստի ԳՊՀ-ի գործունեության տարբեր ոլորտներում առկա խնդիրների լուծմանը՝ երաշխավորելով բուհի դրական առաջընթացը:

Փորձաքննության արդյունքում փորձագիտական խումբը, կիրառելով «անբավարար» և «բավարար» գնահատման սանդղակը², Համալսարանի ինստիտուցիոնալ կարողություններն՝ ըստ հավաքարձագուման չափանիշների գնահատել է.

ՉԱՓԱՆԻՇ	ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ
I. Առաքելություն և նպատակներ	Բավարար է
II. Կառավարում և վարչարարություն	Անբավարար է
III. Կրթական ծրագրեր	Բավարար է
IV. Ուսանողներ	Բավարար է
V. Պրոֆեսորադասախոսական և ուսումնաօժանդակ կազմ	Բավարար է
VI. Հետազոտություն և զարգացում	Անբավարար է
VII. Ենթակառուցվածք և ռեսուրսներ	Բավարար է
VIII. Հասարակական պատասխանատվություն	Բավարար է
IX. Արտաքին կապեր և միջազգայնացում	Անբավարար է
X. Որակի ներքին ապահովման համակարգ	Անբավարար է

² Փորձագիտական խումբը գնահատելիս օգտվել է հետևյալ սկզբունքներից.

- **անբավարար է**, եթե չափանիշի պահանջներին չի համապատասխանում, նման ձևով շարունակելն անթույլատրելի է, և հրատապ բարելավումների անհրաժեշտություն կա,
- **բավարար է**, եթե համապատասխանում է չափանիշի պահանջներին՝ չնայած որ կարող է լինել բարելավման անհրաժեշտություն:

Ելնելով վերոգրյալից՝ ՈԱԱԿ-ը Հավատարմագրման հանձնաժողովին առաջարկում է իր որոշման մեջ ԳՊՀ-ի ուշադրությունը հրավիրել հետևյալ կետերի իրականացման վրա.

1) առաջնահերթ լուծում տալ **Կառավարումը և վարչարարությունը, Հետազոտությունը և զարգացումը, Արտաքին կապերը և միջազգայնացումը, Որակի ներիքն ապահովման համակարգը** ոլորտներում առկա խնդիրներին,

2) «ՀՀ մասնագիտական կրթական ծրագրեր իրականացնող ուսումնական հաստատությունների և դրանց մասնագիտությունների պետական հավատարմագրման» կարգի 12 կետով կամ Հավատարմագրման հանձնաժողովի կողմից սահմանված ժամկետներում պարբերաբար ՈԱԱԿ ներկայացնել գրավոր զեկույց իրականացված գործողությունների արդյունքների վերաբերյալ,

3) վերանայել փորձագիտական զեկույցում նշված թերությունների վերացման ծրագիրը՝ հաշվի առնելով փորձագիտական խմբի դիտողությունները ծրագրի վերաբերյալ:

ՈԱԱԿ-ը կարծում է, որ առաջարկվող բարեփոխումները կնպաստեն ինքնավերլուծության զեկույցում ներկայացված Գորիսի պետական համալսարանի հավակնությունների իրականացմանը և հիմք կհանդիսանան հաջորդող գնահատման համար:

**ՈԱԱԿ փորձաքննության
բաժնի ղեկավար**

Փորձագ. խմբի ղեկավար

ՈԱԱԿ համակարգող

Փորձագիտական խմբի կազմը.

Գորիսի պետական համալսարանի ինքնավերլուծության և որակի ապահովման գործընթացների արտաքին գնահատումն իրականացվել է փորձագիտական խմբի հետևյալ անդամների կողմից.

1. **Խաչատրյան Ռոբերտ**՝ բանասիրական գիտությունների թեկնածու, դոցենտ, Երևանի Վ.Բրյուսովի անվ. լեզվահասարակագիտական համալսարան, որակի ապահովման կենտրոնի ղեկավար, Կրթության կառավարման և պլանավորման ամբիոնի վարիչ:
2. **Մաչեի Մարկոսյանի**՝ կրթության կառավարման ոլորտի գիտությունների թեկնածու, Լեհաստանի հավատարմագրման հանձնաժողովի որակի ապահովման փորձագետ:
3. **Վարուժան Աթաբեկյան**՝ ֆիզ. մաթ. գիտ. դոկտոր, Երևանի պետական համալսարանի Մաթեմատիկայի և մեխանիկայի ֆակուլտետ, Հանրահաշվի և երկրաչափության ամբիոնի վարիչ:
4. **Կարեն Միրզաբեկյան**՝ տեխ. գիտ. թեկնածու, Հայաստանի ազգային պոլիտեխնիկական համալսարանի Կիբեռնետիկայի ֆակուլտետ, «Էլեկտրոնային չափիչ համակարգեր և չափագիտություն» ամբիոնի դոցենտ:
5. **Անահիտ Հովակիմյան**՝ Խ.Աբովյանի անվ. հայկական պետական մանկավարժական համալսարան, Սկզբնական կրթության ֆակուլտետ, Տարրական մանկավարժության և մեթոդիկայի բաժին, մագիստրատուրայի 1-ին կուրսի ուսանողուհի:

ՈԱԱԿ-ի աջակցող անձնակազմ.

- **Լիլիթ Պիպոյան**՝ ՈԱԱԿ-ի Ինստիտուցիոնալ և ծրագրային փորձաքննության բաժնի մասնագետ և Գորիսի պետական համալսարանի ինստիտուցիոնալ հավատարմագրման գործընթացի համակարգող,
- **Անի Շահինյան**՝ Վ. Բրյուսովի անվ. լեզվահասարակագիտական համալսարան որակի ապահովման կենտրոնի համակարգող, թարգմանիչ: